

RECENZIÓK
A NAGYVILÁGBÓL
2016

RECENZIOK A NAGYVILÁGBÓL

Jönnek, látnak – meg vannak győzve

„Azt az alapvetően nehezen befogadható darabot, amely Prospero monológja helyett a szigeten örökre egyedül hátrahagyott Caliban metaforikus magányával zárul, a közönség hatalmas ovációban részesítette.”

Livia Bidoli *(Gothic Network, Olaszország)*

A Ludger Engels-rendezte produkció ötletes vizuális és zenei metaforákat alkalmaz, melyek a címbeli viharra utalnak. Mindezt olyan énekesekkel, akik egytől egyig megállták a helyüket Adès kihívást jelentő zenéjének tolmácsolásában, igazán emlékezetessé tették az estét a maga varázslatos zsenialitásával... Annak ellenére, hogy a partitúra mellőzi a könnyen felidézhető dallamokat, Adès zenei nyelvezetének intuitív értelme van. A harmadik felvonásra minden fül a nézőtérén hozzászokott, és a teltházas közönség, melyben minden generáció képviseltette magát, tomboló tapsviharban részesítette az előadást.”

Alexandra Ivanoff *(Bachtrack, Egyesült Királyság)*

„Az énekesek között több kiváló torkot találunk, nemkülönben az Énekkart és a Gyermekkart, ez utóbbi pedig kiemelkedően teljesít... A Magyar Állami Operaház Zenekarának művészei tagadhatatlanul nem hazudtolják meg hírnevüket, minden egyes pult minősége tökéletes.”

Bertrand Bolognesi *(Anaclose, Franciaország)*

„Komlósi Ildikó személyében egy olyannyira figyelemreméltó énekest láthatunk, hogy nagyszerű teljesítménye alapján ezt az operát [*Aida*] akár Amnerisnek is lehetne nevezni.”

Harald Lacina *(Der Opernfreund, Németország)*

A [*A vihar*] produkciót dicséri az is, hogy a kevésbé pompás színpadkép jól illeszkedik a mába átültetett értelmezéssel, miközben ugyanolyan következetesnek hat, mint Shakespeare idejében. Teljesen ezeknek az előírásoknak megfelelően játszottak a szereplők is – korszerűen, mellőzve a tradicionális operai gesztusokat.”

Wolfgang Kutschbach *(Das Opernglas, Németország)*

„A vihar szcenikájára nem könnyű megoldást találni, de a német alkotóstáb remekül megoldotta a színpadképet: valóban egy vihar sújtotta területen vagyunk, a valóság és a misztikum határán – jól érzékelteti ezt a díszlet és Ariel folyamatosan átalakuló lénye, mennyezetről való belengetése is.”

Pavel Unger *(Opera Plus, Csehország)*

„Ezt az alapvetően nehezen befogadható darabot, amely Prospero monológja helyett a szigeten örökre egyedül hátrahagyott Caliban metaforikus magányával zárul, a közönség hatalmas ovációban részesítette.”

Livia Bidoli *(Gothic Network, Olaszország)*

A Ludger Engels-rendezte produkció ötletes vizuális és zenei metaforákat alkalmaz, melyek a címbeli viharra utalnak. Mindezt olyan énekesekkel, akik egytől egyig megállták a helyüket Adès kihívást jelentő zenéjének tolmácsolásában, igazán emlékezetessé tették az estét a maga varázslatos zsenialitásával... Annak ellenére, hogy a partitúra mellőzi a könnyen felidézhető dallamokat, Adès zenei nyelvezetének intuitív értelme van. A harmadik felvonásra minden fül a nézőtérén hozzászokott, és a teltházas közönség, melyben minden generáció képviseltette magát, tomboló tapsviharban részesítette az előadást.”

Alexandra Ivanoff *(Bachtrack, Egyesült Királyság)*

„Ezzel az elgondolkodtató [*A vihar*] előadással a Magyar Állami Operaház végérvényesen megérkezett a 21. századba. A modern rendezések végre kiszorítottak korábbiakat, amelyek antik esztétikai ízléseknek hódoltak. Az volt a benyomásom, hogy ismét fiatalok sokasága látogatja az Operát, hogy testközelből éljék át a színház élményét.”

Harald Lacina *(Der neue Merker, Ausztria)*

„A [Shakespeare400+] Fesztiválból nem maradhatott ki a *Falstaff* sem, amely a teltházas Erkel Színházban volt látható. Modern rendezésről van szó, de ez cseppet sem vesz el a darab eredeti mondanivalójából. A zenekar Kocsár Balázs vezényletével szinte hiba nélkül, technikailag pontosan játszott. A főszerepet alakító Ambrogio Maestri mind alkatan, mind hangilag tökéletes választás volt.”

Pavel Unger *(Opera Plus, Csehország)*

A Szegedi Nemzeti Színházzal együttműködésben létrejött [*Sly*] előadás a darabot a shakespeare-i időből a keletkezésének idejébe helyezte át, így egy történelmi stíluskeverékben játszódik 1870 és a múlt század 20-as évei között, amihez nagyon jól passzolt Dolly Charleston ruhája (jelmez: Bujdosó Nóra). Horgas Péter öntöttvas szecessziós plafonja, ipari építészete és londoni csehója között Göttinger Pál a rövid háromfelvonásos darabot lebilincselő thrillerré alakította.”

Rolf Fath *(Opera Lounge, Németország)*

„A [*Lear*] szereposztásban nincs gyenge láncszem, s őket elsőrangú férfikar erősíti, a nagy szerepeket pedig egyszerű előadásmód jellemzi. Bátori Éva Goneril szerepét telt hangú boszorkányként adja elő, Rálik Szilvia pedig szenzációsan örült Reganként. Minden rémisztően éles nála: a túéles koloratúrától kezdve borotvaéles körméig... Egy ilyen művel, mely nem nélkülözi a drámai csúcspontokat, könnyen túlzásokba eshet, de Stefan Soltész és zenekara a teljes hangi terrort a legszörnyűbb pillanatokra tartogatta. Mesterien kezelték a nehéz partitúrát, és ezernyi színezetet találtak a sötét darabban. Történelmi jelentősége nélkül is olyan zenei értékei vannak a műnek, hogy önmagában megért egy felújítást.”

Jenny Camilleri *(Bachtrack, Egyesült Királyság)*

„Stefan Soltész már vezényelte Essenben a *Leart*. Éppen ezért volt képes Reimann partitúrájának extrém hangzásvilágát megvalósítani, miközben váltott a leg-sötétebb hangfokozatok és a finom, dallamos ugyanakkor megnyugtató részekkel teli felkorbácsoló és fokozódó zenei csomópontok között, ami a cselekmény borzalmát volt hivatott enyhíteni... Bár becslésem szerint a publikum 5-10 százaléka hazament a szünetben, aki itt maradt, kiadós tappsal jutalmazta Magyarországon mindeddig szokatlan zenét, illetve a művészeket. A zeneszerző láthatóan meghatódott, mikor kijött meghajolni, és a közönség ovációval fogadta.”

Harald Lacina *(Der neue Merker, Ausztria)*

„Legutóbb 2007-ben láttam a társulatot ugyanebben a színházban, 2007-ben, amikor mind a társulat, mind a helyszín alapos javulásra szorult. Azóta az Erkel nagy változáson esett át, hogy vonzó, modern színházzá válhasson (és méltó párja lehessen az elegáns, 19. századi budapesti Operaháznak) hatalmas proscéniumával és tökéletes rálátással a színpadra a nézőtér minden pontjáról. Egészen világos, hogy Solymosi a nemzeti és egyetlen magyar balett-társulat metamorfózisának építésze. 2007-ben egy megkopott, tipikus közép-európai társulat volt, amely megkopott produkciókat mutatott be. Mára olyan társulattá vált, amely egyértelműen arra törekszik, hogy igazi nemzetközi színvonalat érjen el, s emellett változatos repertoárral is rendelkezzen.”

Graham Watts *(Bachtrack, Egyesült Királyság)*

„Ha a Magyar Állami Operaház egész balettkarának színvonalát nézzük, akkor ez a színvonal nagyon adek-

vát és professzionálisan magas. Az egész együttesből kitűnik Manon és Des Grieux nagyon harmonikus párosa... Aliya Tanykpayeva alakítása sérülékeny és törékeny, nyitott, de nem kalandosan vakmerő. Az ő hősnőjének – még ebben a „táncos mesében” is – hinni lehet a tragikus finálé utolsó percéig. A romantikusan nemes, elegáns, kifinomult Dmitry Timofeev hőségét a szükséges pszichológiai alapossággal ruhazza fel, a valóban nagy igazságosság határtalan érzésével, a fináléban pedig ezt az érzést egy igazi univerzális kétségbeesés váltja fel. Valódi szerep-bátorságot mutat Majoros Balázs, Starostina Kristina pedig nagyon látványos és vonzó a szerepében... A zene figyelemre méltó tolmácsolója Kesselyák Gergely karmester. Hála neki, a hallgató figyelme, még ha bizonyos pillanatokban valami miatt el is kalandozna, nem gyengül egy másodpercre sem.”

Igor Koryabin *(Belcanto, Oroszország)*

„Azt az alapvetően nehezen befogadható darabot, amely Prospero monológja helyett a szigeten örökre egyedül hátrahagyott Caliban metaforikus magányával zárul, a közönség hatalmas ovációban részesítette.”

„Kifejezetten realizstikus és szinte már színészi teljesítmény a *Manon* a Magyar Nemzeti Balett előadásában, MacMillan eredeti díszleteivel és jelmezeivel. Zeneileg tökéletes, hol felgyorsul, hol várakozik, hogy illeszkedjen a táncosok mozdulataihoz, és a táncosok a tánctudáson túl kifejezően játszanak, megértetve a közönséggel a különböző karakterek érzelmeit a könnyed kezdettől a szívszorító végkifejletig.”

Lara Crippa *(Parole di Danza, Olaszország)*

„Minden stimmelt ebben a [Billy *Elliot*] produkcióban – ritkán látni olyan musicalt, amely minden tekintetben jól átgondolt: a közönséget is lázba hozta, sok ujjongás, hosszan tartó taps és ováció volt a teljes társulat, de főként a gyerekszínészek jutalma. Érdemes megnézni!”

Ira Werbowsky *(Der neue Merker, Ausztria)*

„Kellemes meglepetés volt a koncert rendezése. Aczél András rendező és a KEDD Stúdió M. Tóth Géza vezetésével példaértékű megjelenítést kölcsönzött az egyes számoknak. Az egymásba áttűnő változatos fotók Simándy fellépéseiről, az eredeti színlapok és plakátok sűrűn összeolvadtak az éppen felcsendülő áriákkal, így emlékeztetve a nagy tenorra. A finálé is nagyon stílszerű volt: semmi Brindisi, semmi ráadás, hanem Simándy József felvételről énekelte a Hazám, hazám c. áriát Erkel Ferenc *Bánk bán*jából.”

Wolfgang Kutschbach *(Das Opernglas, Németország)*

„Az új budapesti [*Székely fonó*] produkció számos akadály – így az 1932 óta tartó szentimentálisabb megközelítéshez való szoros kötődés – felett győzedelmeskedett azáltal, hogy a dalfűzért felvilágosult szellemmel és jó drámai érzékkel átértelmezték... A zenekar Kocsár Balázs irányítása alatt tökéletesen visszaadta Kodály zseniális zenei hangulatfestését – a gyászostól a vidámig –, melyben a népi dallamok aranszálakként fonnak zenei textúrát... A lengyel alkotóstáb és Scoglio kisebb-fajta csodát alkotott ezzel az ’operával’: ragyogó módon teremtett kohéziót és gyönyörű látványvilágot, miközben tiszteletben tartotta a mű hagyományait.”

Alexandra Ivanoff *(Bachtrack, Egyesült Királyság)*

Alexandra Ivanoff

„A darabot [*Székely fonó*] a tiszteletreméltó lengyel rendező, Michał Znaniecki állította színpadra. Kissé bonyolultta tette az opera-ballada első jelenetét, mely a fonószobában bontakozik ki, ahol a hosszú téli estéken a falusi lányok munkálkodtak. A rendező ebben a gondtalan történésben tragikus hangot üt meg. A halál és a születés – az emberi élet szerves részei – már első pillanatban jelen vannak... Az előadást az Operaház tapasztalt és mesterien ügyes főzeneigazgatója, Kocsár Balázs vezényli. Egy pillanatra sem csökken a zenei történés jelentősége, jól hangsúlyozza Kodály színes hangszerelését, a néptánc óramű pontosságú ritmusát, ügyesen vált át az érzelmek között, és végül eléri a hallgatók valódi együttérzését.”

Gyulara Sadykh-zade *(Vedomosti, Oroszország)*

Gyulara Sadykh-zade

„Znaniecki az a rendező, aki ötletek túlsúfolt tárházát tudja magával hozni, de most az elképzelései nem temették maguk alá a művet. Az elválást tragikusabbá téve – és szürreálissá, mikor a férj látomásként visszatér –, még jobban hangsúlyozta a darab mélységét és ártatlanságát.” **John Allison** *(Opera, Egyesült Királyság)*

John Allison

„Halász Péter pálcája alatt a zenekar lebilincselő intenzitással játszott, a zene [*A walkür*] egy pillanatra sem vált vontatottá, és nem vonta el a nézők figyelmét. Halász hihetlenül friss hangzást hozott ki a vonósokból és ragyogó hangokat a rézfúvósokból, miközben nagy figyelmet fordított arra, hogy a zenekar nem nyomja el az énekeseket.” **Gyárfás Orsolya** *(Bachtrack, Egyesült Királyság)*

„Siegлиндét és Siegmundot kiemelkedő magyar énekesek, Sümegi Eszter és Kovácsházi István, alakították. Mindkét énekes rég megérdemelte volna, hogy meghívják őket a bécsi Staatsoperbe. Legalábbis Sümegi Esztert, aki már egyszer sokat ígérően előadta Tosca szerepét. A szimpatikus énekeső úgy tűnik, pályájának csúcspán van. Hangja minden magasságban kiegyensúlyozott és erőteljes, valamint összetéveszthetetlen színezet jellemzi, amit azonnal ki lehet hallani. Kovácsházi Istvánnak sikerült a két meghatározó Wälse-kiáltás... Ez az énekes valóban csodálatos hőstenort alakított, ami őt a legnagyobb operaházak figyelmébe ajánlja.”

Harald Lacina *(Der neue Merker, Ausztria)*

Harald Lacina

„Zeneileg valódi szenzáció, és képileg is élmény:

M. Tóth Géza rendező és videó-művész *A walkürt* erőteljesen csillogtatja, villogtatja és lobogtatja a Magyar Állami Operaház színpadán... Az Opera zenekarának pulpitusán Halász Péter gondoskodik egy sokrétegű, színesen szerteágazó hangzásért. A partitúra minden részlete helyén van, néhányszor még tudatosan ridegen, érdesen is játszik a zenekar. Végül is azt lehet mondani, hogy bár az egész színpadilag kissé túlzottan dekoratív, zeneileg *A walkür* mégis egy szenzáció.”

Jörn Florian Fuchs *(Deutschlandfunk, Németország)*

Jörn Florian Fuchs

„Akárcsak tavaly, Halász Péter csodálatosan vezényelte az előadást. Kovácsházi István lenyűgöző Siegmund volt, erőteljesen zengő hanggal, de megható nazális hatásokkal a halkabb részeknél. Sümegi Eszter Sieglindeként erőben és líraiságban méltó párja volt.”

Craig Nobles *(Wagner Notes, USA)*

Craig Nobles

„Tomasz Konieczny hiteles főistent alakított, szuper volt az első hangtól az utolsóig. Németh Judit megkapó mezzoszopránjával Fricka istennőként domborított. Linda Watson rutinos és technikailag tökéletes volt a középső és magas regiszterekben, bár utóbbit egyesek kicsit élesnek érezték. A magyar énekesek, Sümegi Eszter és Kovácsházi István lenyűgözőek voltak Sieglinde és Siegmund szerepében: előbbi csodálatos hangszíne és utóbbi hőstenorja mindent felülmúlt.”

Dieter Topp *(Orpheus, Németország)*

Dieter Topp

„Ritkán hallottam ennyire megindító előadását a műnek [*Requiem*]. Lehet, hogy a kontextus is segített. Példás előadás minden fronton: zenekar, kórus és szólisták. A fiatal olasz karmester, Daniele Rustioni pálcája alatt az Opera zenekara – bár már ezerszer hallottuk, és bizonyítania már nem kell – ezen az estén a szokásosnál talán még elkötelezettebb játékot nyújtott. Tiszta hangzás a nagy besetzung ellenére, ami elnehezíthette volna, de most nem így történt.”

Pierre Waline *(Journal Francophone de Budapest)*

Pierre Waline